KOMMENTAR

Att Göte Klingberg haft stor betydelse för den svenska och internationella barnlitteraturforskningen råder det ingen tvekan om. Det är med sorg i hjärtat som *Barnboken* tackar Göte Klingberg för hans oerhört viktiga insatser och minns de intressanta artiklar han bidragit med och de böcker som utkommit i SBI:s skriftserie. Längre fram i detta nummer gör SBI:s förra chef Sonja Svensson och prof. em. Lars Furuland en minnesteckning av barnlitteraturforskningens nestor Klingberg.

2003 tilldelades den amerikanske illustratören Maurice Sendak tillsammans med den österrikiska författaren Christine Nöstlinger det första Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne. 2003 utkom bilderboken *Brundibar* med text av Tony Kushner och bilder av Maurice Sendak. Boken bygger på en tjeckisk operaskrift från 1938 och framförd av barn i ett judiskt ghetto och senare i Theresienstadt. Berättelsen som utspelas i bilderboken vävs samman med själva framförandet av operan i ett koncentrationsläger 1943 och det sorgliga faktum att barnen senare avrättades i Auschwitz. Samtidigt med bilderboken gjorde Sendak och Kushner en ny version av operan *Brundibár*. Den engelska barnboksforskaren Jane Doonan har i sin artikel, som här föreligger, undersökt den transmediering som den tjeckiska operan genomgått vid transponering till bilderbok och ny opera. Ett extra tack till Judiska biblioteket i Stockholm som lånade ut sitt exemplar av *Brundibar* så vi kunde illustrera Doonans intressanta text. Något som får mig att ställa frågan varför inte boken är översatt till svenska.

Översättningsfrågor är ständigt aktuella och i detta nummer granskas franska böcker översatta till svenska och omvänt och kanske mest det senare då svenska barnböcker översätts mer frekvent till franskan än tvärt om. Vilken röra i kökssoffan helt enkelt och trots Pippis vedermödor i trikolorens land eller kanske snarare tack vare, så verkar fransmännen intresserade av vår svenska barnboksmarknad. Tre doktorander vid institutionen för

moderna språk vid Uppsala universitet guidar oss bland passé composé och passé simple.

Stefan Casta och den danska författaren Sulaima Hind vars böcker *Med Marias ögon* och *Ave Eva* (den senare ej översatt till svenska, båda utkomna 2003) har en hel del gemensamt. Litteraturvetaren Wiveca Friman undersöker berättartekniken och hur författarna hanterar respektive huvudpersons trauma efter en våldtäkt. Henning Mankells böcker om Joel ges här i detta nummer en intressant närläsning av litteraturvetaren Lars Wolf som valt att studera hur Joels utveckling från barn till maskulinitet utformas.

Men vi slutar där vi började eller kanske snarare slutar där Klingberg fann början, början på den svenska barnlitteraturen, för det var ju Klingberg som fastställde att den första svenska barnboken var just Conrad Portas *Een sköön och härligh jungfrw speghel* från 1591. Tack Göte!

Lillemor Torstensson